

КОДЕКС

**академічної доброчесності
Міжнародного європейського
університету**

2020

Наукові, науково-педагогічні працівники, співробітники, здобувачі вищої освіти, аспіранти, докторанти та інші особи, які навчаються у МЄУ свідомо приймають цей Кодекс з метою:

- визначення принципів і встановлення норм академічної доброчесності на основі взаємоповаги та взаємодовіри;
- формування сприятливого академічного середовища для забезпечення високоякісного освітнього процесу, отримання вагомих наукових результатів;
- підвищення престижу та репутації Університету.

I. Загальні положення

1.1. Кодекс про академічну доброчесність науково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти (далі – Кодекс) розроблено з урахуванням вимог Законів України “Про освіту”, “Про вищу освіту”, “Про наукову і науково-технічну діяльність”, “Про авторське право і суміжні права”, “Про видавничу справу”; Постанов Кабінету Міністрів України “Про затвердження Порядку присудження наукових ступенів”, Етичного кодексу вченого України інших нормативно-правових актів та у відповідності нормам загальнолюдських та європейських цінностей.

Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та наукових (творчих) досягнень. Положення про академічну доброчесність науково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти (далі – Учасники освітнього процесу) розроблено з метою розвитку вищої освіти та науки в Україні відповідно до національних пріоритетів і світових стандартів шляхом забезпечення та покращення якості вищої освіти та фундаментальних і прикладних наукових досліджень в Університеті.

1.2. Кодекс визначає основні вимоги щодо дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу та наукової (творчої) діяльності Університету під час навчання, викладання, реалізації досліджень.

1.3. Кодекс спрямований на забезпечення довіри до результатів навчання та наукових (творчих) досягнень учасників освітнього процесу на основі дотримання принципів і норм професійної етичної поведінки, високих стандартів в освітньому процесі та науковій (творчій) діяльності Університету, запобігаючи порушенням академічної доброчесності.

II. Дотримання принципів академічної доброчесності

2.1. Система забезпечення академічної доброчесності, запобігання та виявлення академічного плагіату є невід’ємною складовою внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти і включає в себе: 1) заходи,

спрямовані на ознайомлення учасників освітнього процесу із поняттями та вимогами академічної доброчесності; 2) підписання декларацій про академічну доброчесність як невід'ємної частини дотримання Кодексу корпоративної культури Університету та цього Положення; 3) виявлення порушень академічної доброчесності учасниками освітнього процесу; 4) порядок прийняття відповідних рішень за порушення вимог академічної доброчесності.

2.2. Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними, науковими, педагогічними працівниками Університету передбачає: – дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; – посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; – надання достовірної інформації про методи, методики і результати досліджень, джерела використаної та власну освітню і наукову діяльність; – контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами вищої освіти; – об'єктивне оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти.

2.3. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає: – дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; – посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; – надання достовірної інформації про результати власної навчальної, наукової, творчої діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації; – самостійне виконання завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей).

III. Запобігання порушенням академічної доброчесності

3.1. Університет вживає заходів для ознайомлення здобувачів вищої освіти із поняттями та вимогами академічної доброчесності шляхом включення відповідного матеріалу до програм навчальних дисциплін, проведення окремих лекцій, семінарів, тренінгів, індивідуальних консультацій тощо.

3.2. Здобувачі вищої освіти мають бути ознайомлені з Кодексом упродовж двох місяців з моменту зарахування на навчання, а наукові, педагогічні, науково-педагогічні працівники – при прийомі на роботу і підписанням Декларації про академічну доброчесність (Додатки 1, 2).

3.3. Підписавши Декларацію про академічну доброчесність, учасник освітнього процесу підтверджує, що він ознайомлений з цим Кодексом.

3.4. Запобігання академічному плагіату в кваліфікаційних роботах, наукових дослідженнях, дисертаціях, публікаціях учасників освітнього процесу полягає у здійсненні технічної перевірки за допомогою спеціалізованих програмних засобів, що використовуються в Університеті, та експертної оцінки щодо відсутності/наявності академічного плагіату.

3.4.1. Проходження автоматизованої перевірки кваліфікаційних робіт студентів Університету контролюють відповідальні особи, затверджені в структурних підрозділах Університету;

3.4.2. Проходження обов'язкової автоматизованої перевірки дисертацій аспірантів / докторантів Університету контролюють наукові керівники / наукові консультанти аспірантів/докторантів; завідувачі кафедр та рецензенти (експерти), відповідальні за проведення попередніх експертиз дисертацій та підготовку висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертацій); голова та вчений секретар Спеціалізованої (постійнодіючої (разової) ради);

3.4.3. Проходження обов'язкової автоматизованої перевірки наукових, навчально-методичних праць тощо, які рекомендуються до друку/оприлюднення в мережі Інтернет, контролюють завідувачі кафедр інститутів Університету.

3.5. Заходами з попередження академічної доброчесності є проведення заходів для учасників освітнього процесу щодо дотримання норм законодавства України про авторське право і суміжні права, правил цитування джерел інформації у разі використання оприлюднених ідей, розробок, тверджень, відомостей при підготовці наукової (творчої) продукції, об'єктивного оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти Університету тощо.

IV. Порушення вимог академічної доброчесності

4.1. Порушенням академічної доброчесності вважається: академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства; самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів; фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях; фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень; списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання; обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування; хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в

освітньому процесі; необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

V. Відповідальність за порушення академічної доброчесності

5.1. Учасники освітнього процесу Університету несуть відповідальність за порушення академічної доброчесності відповідно до вимог законодавства України.

5.2. За порушення академічної доброчесності науково-педагогічні, наукові, педагогічні працівники Університету можуть бути притягнені до академічної відповідальності, зокрема: – попередження; – відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання; – позбавлення присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання; – відмова у присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії; – позбавлення права брати участь у роботі Спеціалізованої (постійнодіючої (разової) ради чи займати визначені законом посади; – позбавлення можливості здійснювати наукове керівництво аспірантами/ наукове консультування докторантів.

5.3. За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти Університету можуть бути притягнені до академічної відповідальності, зокрема: – попередження; – повторне проходження оцінювання (проміжного та підсумкового контролю); – повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої (освітньо-наукової) програми; – відрахування з Університету; – відмова у призначенні академічної стипендії; – відмова у наданні позитивного висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації; – зняття дисертації з розгляду Спеціалізованої (постійнодіючою (разовою) радою незалежно від стадії проходження без права її повторного захисту.

5.4. Контроль за дотриманням норм академічної доброчесності здобувачем вищої освіти при виконанні завдань поточного (підсумкового) контролю чи під час атестації здійснює викладач/екзаменаційна комісія. У разі виявлення факту порушення академічної доброчесності при виконанні завдань поточного (підсумкового) контролю викладач зобов'язаний повідомити (у формі письмової заяви) про зазначений факт порушення директора інституту. У разі встановлення екзаменаційною комісією факту порушення академічної доброчесності під час проходження здобувачем вищої освіти атестації складається відповідний протокол.

5.5. Контроль за дотриманням норм академічної доброчесності здобувачем вищої освіти при написанні ним курсових, бакалаврських, магістерських, дисертаційних робіт, наукових та ін. статей здійснює керівник/науковий керівник. У разі виявлення факту порушення академічної доброчесності керівник/науковий керівник зобов'язаний повідомити (у формі письмової заяви) про зазначений факт порушення завідувача кафедри та декана інституту.

5.6. Контроль за дотриманням норм академічної доброчесності здобувачем вищої освіти при попередній експертизі дисертації та підготовці висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації здійснюють завідувач кафедр, де здійснюється попередня експертиза, та рецензенти (експерти). У разі виявлення факту порушення академічної доброчесності завідувач кафедри та рецензенти (експерти) зобов'язані повідомити (у формі письмової заяви) про зазначений факт порушення наукового керівника/наукового консультанта здобувача та проректора з наукової роботи. Така дисертація не рекомендується до захисту, надається негативний висновок.

5.7. Виявлення порушення академічної доброчесності в дисертації та/або наукових публікаціях, у яких висвітлені основні наукові результати дисертації, є підставою для відмови у присудженні наукового ступеня без права її повторного захисту.

5.8. Контроль за дотриманням норм академічної доброчесності науково-педагогічними, науковими та педагогічними працівниками при рекомендації видань до друку здійснюють завідувачі кафедр, Голова та вчений секретар Спеціалізованої ради Університету. У разі виявлення факту порушення академічної доброчесності при рекомендації рукопису до друку на етапі кафедри, рецензенти (експерти) зобов'язані повідомити (у формі письмової заяви) про зазначений факт завідувача кафедри; на етапі інституту – голову та вченого секретаря Спеціалізованої ради Університету.

5.9. Контроль і відповідальність за дотриманням норм академічної доброчесності авторами публікацій у наукових періодичних виданнях Університету здійснює головний редактор. Виявлення порушення академічної доброчесності у поданих публікаціях є підставою для відмови у друку.

VI. Комісія з питань академічної доброчесності

6.1. Із метою дотримання академічної доброчесності в Університеті створюється діюча комісія з питань академічної доброчесності на двох рівнях: 1) на рівні інституту та 2) на рівні Університету. На обох рівнях склад та термін роботи комісій визначаються наказом ректора.

6.2. Повноваження комісії з питань академічної доброчесності інституту/Університету: – розглядати заяви щодо порушення академічної доброчесності (Комісія інституту розглядає заяви про факти порушення на рівні інституту; Комісія Університету розглядає заяви про факти порушення на рівні Університету), здійснювати їх аналіз та готувати відповідні висновки; – залучати до експертизи фахівців із відповідної галузі знань, а також використовувати технічні та програмні засоби для достовірного встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою; – готувати пропозиції щодо забезпечення академічної доброчесності в освітньому процесі та науковій діяльності інституту/ Університету; – інші повноваження відповідно до вимог законодавства України та нормативних актів Університету.

6.3. Комісія надає можливість особі, відносно якої розглядається питання щодо порушення академічної доброчесності, ознайомитися з матеріалами щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подати до них зауваження, надати усні та/або письмові пояснення чи відмовитися від надання будь-яких пояснень.

6.4. Рішення комісії приймається відкритим голосуванням і вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні.

6.5. За результатом проведеного засідання комісія готує висновок щодо підтвердження чи спростування факту порушення академічної доброчесності. За умови підтвердження факту порушення академічної доброчесності у висновку зазначаються пропозиції щодо вживання відповідних заходів. Особа, відносно якої розглядається питання про порушення академічної доброчесності, ознайомлюється із висновком комісії. Висновок подається ректору Університету для подальшого розгляду і прийняття рішення.

VII. Порядок подання апеляції та її розгляд

7.1. У разі незгоди з висновком комісії особа, відносно якої розглядалося питання щодо порушення академічної доброчесності, має право оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності.

7.2. Апеляція подається особою, відносно якої розглядається питання про порушення академічної доброчесності, у триденний термін після дати отримання висновку комісії інституту/ Університету для ознайомлення: – у випадку, коли заява про факт порушення розглядалася Комісією з питань академічної доброчесності інституту – апеляція надсилається з корпоративної пошти учасника освітнього процесу, що оскаржує рішення, на корпоративну електронну пошту секретаря Комісії з питань академічної доброчесності Університету. Рішення Комісії з питань академічної доброчесності Університету щодо розгляду апеляційної заяви є остаточним і оскарженню не підлягає; – у випадку, коли заява про факт порушення розглядалася Комісією з питань академічної доброчесності Університету – апеляція надсилається з корпоративної пошти учасника освітнього процесу, що оскаржує рішення, на корпоративну електронну пошту Приймальні ректора. У цьому випадку для розгляду апеляції створюється Апеляційна комісія, склад і термін роботи якої затверджується наказом ректора. Рішення Апеляційної комісії щодо розгляду апеляційної заяви є остаточним і оскарженню не підлягає.

7.3. В апеляції учасник освітнього процесу зазначає: – персональну інформацію заявника (ПІБ, контактний телефон, електронна адреса, назва структурного підрозділу, посада/група, спеціальність, курс) та викладає суть питання; – рішення, що оскаржується; – пояснення того, в чому полягає неправомірність рішення та обґрунтування заперечень; – опис матеріалів та документів, які додаються за потреби.

7.4. Апеляція розглядається протягом місяця з дня її надходження.

7.5. За результатами розгляду апеляції особи, відносно якої розглядалося питання щодо порушення академічної доброчесності, формується відповідний висновок.

VIII. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1. Кодекс набирає чинності з моменту схвалення його більшістю членів Вченої ради та введення у дію наказом ректора.

8.2. Незнання норм Кодексу не може слугувати виправданням щодо його порушення та є предметом розгляду Комісії з академічної доброчесності.

8.3. Зміни і доповнення до Кодексу виносяться на розгляд Вченої ради Університету.

ДЕКЛАРАЦІЯ ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ
науково-педагогічного, наукового, педагогічного працівника МЄУ

Я, що нижче підписався(лась), як член академічної спільноти Університету,
ЗАЯВЛЯЮ,

що буду здійснювати власну освітню, наукову, творчу діяльність, дотримуючись місії, візії, цінностей, корпоративної культури Університету, найвищих моральних і правових норм академічної доброчесної поведінки, керуючись законодавством України, етичними вимогами до професійної та наукової діяльності.

ЗОБОВ'ЯЗУЮСЬ:

- З повагою та толерантністю ставитися до всіх членів академічної спільноти Університету.
- Не допускати поведінку, що ставить під сумнів чесність та сумлінність моєї роботи і завдає шкоди колегам та репутації Університету.
- Запобігати та протидіяти проявам порушення академічної доброчесності представниками університетської громади.
- Не надавати неправомірну допомогу у професійній та науковій діяльності.
- Використовувати лише достовірні джерела інформації, не вдаватися до фальсифікації чи фабрикування даних.
- Не плагіювати (у т.ч., не використовувати ідеї, твердження, відомості, тексти тощо без посилання на джерела).
- Не користуватися неправомірною вигодою.

УСВІДОМЛЮЮ,

що у разі порушення мною цієї Декларації нестиму відповідальність перед академічною спільнотою Університету згідно із загальнолюдськими нормами моралі та законодавства України.

ПІБ (повністю) Інститут/ Кафедра

Посада

Науковий ступінь

Вчене звання

Дата _____

Підпис _____

ДЕКЛАРАЦІЯ ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ
студента, аспіранта МЄУ

Я, _____, ПІБ
(повністю) як член
академічної спільноти Університету, підписуючи цей документ,
ЗАЯВЛЯЮ,

що буду здійснювати власну освітню, наукову, творчу діяльність,
дотримуючись місії, візії, цінностей, корпоративної культури Університету,
найвищих моральних і правових норм академічної доброчесної поведінки,
керуючись загальнолюдськими нормами людяності й моралі, нормами
законодавства України, етичними вимогами до освітньої та наукової
діяльності.

ЗОБОВ'ЯЗУЮСЬ:

- З повагою та толерантністю ставитися до всіх членів академічної спільноти Університету.
- Не брати участь у діяльності, яка пов'язана з нечесністю (не підроблювати та не використовувати підроблених документів, що стосуються навчання; не списувати та не використовувати шпаргалки чи інші підказки під час форм контролю).
- Не плагіювати (не використовувати ідеї, твердження, відомості, тексти тощо без посилання на джерела).
- Не допускати поведінку, що ставить під сумнів чесність та сумлінність мого навчання.
- Не пропонувати та не надавати членам академічної спільноти Університету неправомірну вигоду.

УСВІДОМЛЮЮ,

що у разі порушення мною цієї Декларації нестиму відповідальність перед академічною спільнотою Університету згідно із загальнолюдськими нормами моралі та законодавства України.

Інститут: _____

Курс, група / рік навчання:

Спеціальність _____

Дата _____

Підпис _____